

Vodné hospodárstvo

16.11.2021 |

Metodické vysvetlivky - vybrané ukazovatele

Vodovody a kanalizácie zahŕňajú vodohospodárske činnosti súvisiace so správou a prevádzkou vodovodov a kanalizácií, t. j. výrobu a rozvod pitnej vody, odvádzanie odpadových vôd a ich čistenie.

Dĺžka ochranných hrádzí proti povodňam sa meria v osi hrádze a na každom brehu samostatne. Do dĺžky umelých kanálov a privádzačov sa zahŕňajú aj kanály a privádzače vedené v krytých profiloch.

Údaje o množstve jednotlivých znečisťujúcich látok vypúšťaných do tokov sú za podniky vodární a kanalizácií a za podniky povodí.

Hodnoty **znečistenia odpadových vôd** sú uvedené za znečisťovateľov sledovaných podnikmi vodární a kanalizácií a povodí.

Zaradenie do jednotlivých tried akosti podľa piatich skupín ukazovateľov sa uskutočňuje podľa STN 75 7221 Klasifikácia kvality povrchových vôd, platnej od januára 1999.

- A skupina ukazovateľov - kyslíkový režim
- B skupina ukazovateľov - základné fyzikálno-chemické ukazovatele
- C skupina ukazovateľov - nutrienty
- D skupina ukazovateľov - biologické ukazovatele
- E skupina ukazovateľov - mikrobiologické ukazovatele

Povrchové vody sa podľa akosti vody zaraďujú do 5 tried:

- 1. trieda - veľmi čistá voda
- 2. trieda - čistá voda
- 3. trieda - znečistená voda
- 4. trieda - silne znečistená voda
- 5. trieda - veľmi silne znečistená voda

Definície

Hat' je vzdúvací stavba prehradzujúca koryto toku, výnimočne i údolia, ktorá slúži na vytvorenie zdrže a získanie trvalého alebo dočasného vzdúvania vody pre rôzne vodohospodárske účely.

Vodárenská nádrž je nádrž, z ktorej sa realizujú odbery vody pre verejné vodovody.

Ovládateľný objem vodných nádrží predstavuje celkový objem ovládateľných priestorov nádrží, v ktorých je možné nezávisle od prítokov do nádrží vodu akumulovať a vypúšťať ju podľa

potreby.

Retenčný objem vodných nádrží predstavuje objem ovládateľného ochranného (retenčného) priestoru nádrže.

Zásobný objem vodných nádrží je časť celkového priestoru nádrže, ktorá slúži na zlepšenie prietokov a na zabezpečenie odberu vody v suchých oblastiach.

Plocha územia ohrozeného povodňami zahŕňa plochu, ktorá je ohrozená veľkými vodami. Veľkými vodami sa rozumejú vody desaťročné (Q 10) a vody storočné (Q 100). Uvádzajú sa približné hodnoty.

Plocha územia chráneného proti povodňam zahŕňa plochu, ktorá by v prípade nevybudovania retenčných objemov nádrží, úprav tokov alebo ochranných hrádzí bola pri zvýšených prietokoch vody v toku zaplavovaná.

Výroba pitnej vody zahŕňa celkové množstvo pitnej vody vyrobenej vo vlastných vodohospodárskych zariadeniach v správe podnikov vodární a kanalizácií a v správe obcí po pripočítaní množstva prevzatej pitnej vody od iných vodohospodárskych organizácií, prípadne od iných dodávateľov vody (právnických osôb) a odpočítaní množstva pitnej vody odovzdanej bezodplatne vodohospodárskym organizáciám (napr. medzi závodmi podnikov VaK).

Voda fakturovaná zahŕňa množstvo pitnej vody predanej priamym odberateľom.

Voda nefakturovaná zahŕňa straty vody v potrubnej sieti, vlastnú spotrebu vody a prípadné bezodplatné dodávky vody, napríklad na protipožiarne účely.

Čistiarne odpadových vôd sú objekty a zariadenia slúžiace na čistenie odpadových vôd s mechanickým a biologickým stupňom čistenia, prípadne s tzv. tretím stupňom čistenia, t.j. s mechanicko-biologickým dočisťovaním. Za čistiarne sa nepovažujú zariadenia pre hrubé predčisťovanie odpadových vôd (česlá, lapače piesku, lapače olejov a pod.), septiky, žumpy a jednoduché zariadenia, ktoré sa pravidelne nesledujú a neobsluhujú.

Znečisťujúce nerozpustné látky sú látky, ktoré sa stanovujú filtráciou vody a vysúšaním zvyšku na filtri pri 105 °C do konštantnej hmotnosti.

Znečisťujúce ropné látky sú látky extrahované z vody bez polárnych látok, ktoré sa z extraktu oddelia štandardizovaným spôsobom.

Biochemická spotreba kyslíka (BSK) je množstvo kyslíka spotrebovaného na aerobný biochemický rozklad organických látok obsiahnutých vo vode počas piatich dní pri štandardných podmienkach.

Chemická spotreba kyslíka (CHSK) je spotreba kyslíka dvojchromanovou metódou.

Zdroje údajov

Údaje o vodnom hospodárstve sa čerpajú z podkladov Výskumného ústavu vodného hospodárstva a údaje o kvalite vody sa čerpajú z podkladov Slovenského hydrometeorologického ústavu a Úradu verejného zdravotníctva SR.